

Zápis ze schůze Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace

Úřad vlády České republiky – 28. března 2013

Přítomni / omluveni – viz prezenční listina (Příloha k zápisu)

Schůzi Výboru pro legislativu a financování Rady vlády pro nestátní neziskové organizace (dále jen „Výbor“) řídila jeho předsedkyně Mgr. P. Kalousová.

Program schůze:

1) Zahájení a schválení programu

2) Kontrola úkolů z poslední schůze

3) Informace:

- a) Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 a jeho schválení vládou**
- b) Připomínky zmocněnkyně vlády pro lidská práva k návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti**
- c) Připomínky zmocněnkyně vlády pro lidská práva k novele zákona o daních z příjmů**
- d) Stav projednávání návrhu rejstříkového zákona**
- e) Připomínky k návrhu zákona o rejstříku spolků**

4) K projednání:

- a) Analýza financování nestátních neziskových organizací z veřejných i soukromých zdrojů**
- b) Průvodce občanských sdružení (spolků) novým občanským zákoníkem a souvisejícími zákony**

5) Různé

Ad 1) Zahájení a schválení programu

Schůzi Výboru zahájila Mgr. P. Kalousová a přivítala všechny přítomné. Navržený program schůze Výboru byl jednomyslně schválen.

Ad 2) Kontrola úkolů z poslední schůze

Kontrolu úkolů z minulé schůze Výboru dne 6. února 2013 provedla Mgr. P. Kalousová.

Ad 3) Informace

Ad 3a) Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 a jeho schválení vládou

JUDr. H. Frištenská uvedla, že Rozbor financování nestátních neziskových organizací z veřejných rozpočtů v roce 2011 byl vládou vzat na vědomí jejím usnesením ze dne 20. února 2013 č. 117. Dále informovala přítomné, že v rámci projednávání tohoto materiálu na schůzi vlády se vedla debata o užitečnosti neziskového sektoru jako takového. Vláda by také uvítala spojení několika předkládaných materiálů, týkajících se nestátních neziskových organizací (dále jen „NNO“), tedy Rozboru financování NNO z veřejných rozpočtů za uplynulý rok, Informace o realizaci Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO za uplynulý rok a Hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO pro následující rok, do jednoho materiálu.

Mgr. P. Kalousová k tomu uvedla, že se tato problematika případně projedná na příštím zasedání Rady vlády pro NNO (dále jen „RVNNO“) dne 23. dubna 2013.

Ad 3) Informace

Ad 3b) Připomínky zmocněnkyně vlády pro lidská práva k návrhu zákona o statusu veřejné prospěšnosti

Mgr. P. Kalousová konstatovala, že z dnešní schůze se zástupci Ministerstva spravedlnosti z pracovních důvodů bohužel omluvili, proto není možné věnovat se tématu v celé šíři. Půjde jen o rekapitulaci vypořádání připomínek Výboru.

Obecnou informaci o vypořádání připomínek proto přednesla JUDr. H. Frištenská. Uvedla, že na celodenním vypořádání připomínek k zákonu o statusu veřejné prospěšnosti byli účastní jak zástupci jednotlivých ministerstev, tak i zástupci NNO, odborů a církví. Všem připomínkám zmocněnkyně vlády pro lidská práva bylo vyhověno. JUDr. H. Frištenská ještě upozornila, že Ministerstvo kultury požaduje, aby status veřejné prospěšnosti mohly dostávat i příspěvkové organizace.

Ing. A. Sedláček uvedl, že dostal od Ministerstva spravedlnosti návrh na vypořádání připomínek České rady dětí a mládeže, týkající se povinného auditu pobočných spolků.

Mgr. S. Kouba upozornil, že již 2. dubna 2013 projedná mimořádná schůze komisi Legislativní rady vlády návrh novely zákona o změně daňových zákonů v souvislosti s rekodifikací soukromého práva hmotného a dalších souvisejících změnách. Je velice žádoucí, aby zákon o statusu veřejné prospěšnosti byl s tímto zákonem kompatibilní.

Ad 3) Informace

Ad 3d a 3e) Stav projednávání návrhu rejstříkového zákona. Připomínky k návrhu zákona o rejstříku spolků

Mgr. P. Kalousová připomněla usnesení RVNNO z 21. ledna 2013, ve kterém RVNNO vyjádřila nesouhlas s tím, aby vedení rejstříku spolků bylo vyňato z pravomoci soudů do tohoto rejstříku zapisovat a pořizovat změny a výmazy a proto se rozhodla požádat ministra vnitra a ministra spravedlnosti o revokaci usnesení vlády ze dne 6. září 2012 č. 645 a o dopracování rejstříkového zákona a zahrnutí veřejného rejstříku spolků a pobočných spolků pod jeho režim.

JUDr. H. Frištenská uvedla, že příslušné dopisy zmocněnkyně vlády pro lidská práva a místopředsdkyně RVNNO Mgr. Moniky Šimůnkové na ministry vnitra a spravedlnosti byly odeslány. Kromě toho byl informován o tomto stanovisku také ministr a předseda Legislativní rady vlády JUDr. PhDr. Petr Mlsna, Ph.D. Vláda posléze rozhodla, že rejstřík spolků bude obsažen v zákoně o veřejných rejstřících fyzických a právnických osob a povede ho rejstříkový soud. Legislativní rada vlády takto přepracovaný zákon projednala na svém zasedání dne 7. března 2013 a doporučila vládě, aby ho schválila ve znění jejího stanoviska.

JUDr. H. Sluková označila obsah dopisů místopředsdkyně RVNNO za nedorozumění a vyjádřila přesvědčení, že rozšířením agendy rejstříkových soudů o spolky dojde k jejich neúměrnému přetížení.

Ad 3) Informace

Ad 3c) Připomínky zmocněnkyně vlády pro lidská práva k novele zákona o daních z příjmů

Ing. V. Bachor oznámil, že Ministerstvo financí zohlednilo de facto všechny připomínky, kromě těch, které požadovaly benefity i pro subjekty bez statusu veřejné prospěšnosti. Ing. V. Bachor dále uvedl, že se Ministerstvo financí snažilo, aby tzv. „široký základ daně“ mohlo využívat maximum NNO. Podle stávajícího návrhu tak budou moci činit všechny obecně prospěšné společnosti a ústavy. U spolků je však problém s členskými příspěvky ve vazbě na jejich osvobození.

Ing. J. Kamenický vyjádřil se zapracováním připomínek spokojenost.

RNDr. P. Couf doplnil, že dle aktuálního znění novely jsou od daně osvobozeny i tzv. „kapitálové dary“, tj. dary s cílem posílit kapitálové vybavení subjektu, které jsou určené k dlouhodobé spotřebě.

Závěry:

Předběžné shrnutí navrhovaných hlavních změn zákona o daních z příjmů, týkajících se veřejně prospěšných poplatníků, kteří jsou právnickými osobami soukromého práva (podle občanského zákoníku):

- **Návrh zákona o daních z příjmů počítá nově s tím, že se do příjmů budou zahrnovat i dary, resp. tzv. bezúplatné příjmy (daň darovací a daň dědická se ruší).**

- Návrh zákona o daních z příjmů osvobozuje od daně bezúplatné příjmy veřejně prospěšných poplatníků (tedy i těch bez statusu veřejné prospěšnosti podle zvláštního zákona), pokud jsou nebo budou využity pro veřejně prospěšnou činnost nebo pro jejich kapitálové dovybavení.
- Návrh zákona o daních z příjmů v případě veřejně prospěšných poplatníků (pokud jde o právnické osoby soukromého práva) dále rozlišuje mezi
 - a) veřejně prospěšnými poplatníky s „úzkým“ základem daně (spolky, nadace, nadační fondy), jejichž zákonem vyjmenované příjmy nejsou předmětem daně,
 - b) veřejně prospěšnými poplatníky se „širokým“ základem daně (veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné instituce, poplatníci poskytující zdravotní služby a nově také obecně prospěšné společnosti a ústavy), jejichž všechny příjmy z provozních aktivit jsou předmětem daně.

Dále rozlišuje mezi

- a) veřejně prospěšnými poplatníky (právnickými osobami soukromého práva) bez statusu veřejné prospěšnosti podle zvláštního zákona,
 - kteří nebudou moci čerpat daňové benefity podle § 20, odst. 7 zákona o daních z příjmů,
 - jejichž dárci si nebudou moci odečítat od svého základu daně poskytnuté bezúplatné příjmy (dary) podle § 20, odst. 8 zákona o daních z příjmů,
- b) veřejně prospěšnými poplatníky (právnickými osobami soukromého práva) se statusem veřejné prospěšnosti podle zvláštního zákona,
 - kteří budou moci čerpat daňové benefity podle § 20, odst. 7 zákona o daních z příjmů,
 - jejichž dárci si budou moci odečítat od svého základu daně poskytnuté bezúplatné příjmy (dary) podle § 20, odst. 8 zákona o daních z příjmů.

Jde pouze o shrnutí změn v návrhu zákona, který v současné době probíhá legislativním procesem. Tato ustanovení ještě mohou doznat změn.

Ad 4) K projednání

Ad 4a) Analýza financování nestátních neziskových organizací z veřejných i soukromých zdrojů

JUDr. H. Frištenská stručně představila členům Výboru materiál s názvem „Přehled financování NNO v České republice“, který jim byl rozeslán předem. Zdůraznila, že materiál je kompilátem dostupných údajů o financování NNO. Klíčovým rokem pro data byl rok 2011.

Ing. V. Bachor konstatoval, že v materiálu chybí srovnání a závěry.

Mgr. P. Kalousová vyzvala členy Výboru, aby své případné připomínky k materiálu zaslali sekretariátu RVNNO do 5. dubna 2013 a uvedla, že bude potřebné organizovat pracovní jednání příslušné pracovní skupiny, a to na základě výsledků nejbližšího zasedání RVNNO.

Ad 4) K projednání

Ad 4a) Průvodce občanských sdružení (spolků) novým občanským zákoníkem a souvisejícími zákony

Mgr. P. Kalousová uvedla, že v současné době dokončuje Fórum dárců průvodce novým občanským zákoníkem pro nadace a nadační fondy. Něco obdobného by měla vydat RVNNO pro občanská sdružení, resp. spolky.

Ing. A. Sedláček konstatoval, že Česká rada dětí a mládeže vydala pro občanská sdružení základní přehled změn. Je to však poměrně stručný materiál, který je ke stažení na jejich webu.

Doc. JUDr. K. Ronovská, Ph.D. uvedla, že tuto problematiku řeší se svými doktorandy a příručku pro spolky připraví. Zároveň informovala, že poskytne tento dokument k připomínkám.

JUDr. H. Frištenská k tomu uvedla, že v takovém případě nemá smysl, aby něco obdobného vydával i sekretariát RVNNO.

Ad 5) Různé

JUDr. H. Frištenská informovala členy Výboru, že dne 10. dubna 2013 se od 13:00 hod. koná na Národohospodářské fakultě Vysoké školy ekonomické v Praze druhý seminář s názvem „Transparentnost NNO jako prevence praní špinavých peněz a financování terorismu“.

Mgr. P. Kalousová uvedla, že tzv. transformační zákon, tedy zákon o změně právní formy občanského sdružení na obecně prospěšnou společnost a o změně zákona č. 248/1995 Sb., o obecně prospěšných společnostech a o změně a doplnění některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, již byl vyhlášen ve Sbírce zákonů jako zákon č. 68/2013 Sb.

JUDr. H. Frištenská upozornila, že v současné době je v připomínkovém řízení novela zákona o sociálních službách. Podle tohoto návrhu nebudou mezi možnými poskytovateli sociálních služeb od 1. ledna 2014 spolky.

Doc. JUDr. K. Ronovská, Ph.D. byla kategoricky proti tomuto ustanovení, které se zase vrací zpět k vymezení dle právních forem a ne na základě činnosti. Je to v rozporu s připravovaným zákonem o statusu veřejné prospěšnosti.

V tomto názoru jí podpořil i Ing. A. Sedláček.

JUDr. H. Sluková uvedla, že vyloučení spolků z okruhu možných poskytovatelů sociálních služeb je v důvodové zprávě špatně odůvodněno, a to odkazem na praxi Ministerstva vnitra, které odmítá registrovat občanská sdružení. Skutečným důvodem je, že Ministerstvo vnitra neregistruje občanská sdružení, která mají jako hlavní činnosti uvedené poskytování sociálních služeb, což je v rozporu se zákonem o sdružování, resp. s novým s občanským zákoníkem.

Závěr:

- **Bude zpracována připomínka zmocněnkyně vlády pro lidská práva a místopředsedkyně RVNNO v tom smyslu, aby spolky byly uvedeny jako možní poskytovatelé sociálních služeb včetně požadavků, které v takovém případě budou muset splňovat. Další připomínky k novele zákona o sociálních službách budou moci členové Výboru zasílat kontaktní osobě, kterou určí ředitelka Odboru lidských práv a ochrany menšin PhDr. Mgr. A. Baršová a jejíž jméno členům Výboru sdělí sekretariát RVNNO. Všechny připomínky musí být odůvodněné a jejich autoři musí být k dispozici pro jejich vypořádání.**

Mgr. P. Kalousová, v.r.
předsedkyně Výboru pro legislativu a financování